

De Wildenaren, goei minse.

door Mechtilde Meijer

Aan het begin van de 19^e eeuw is het Brabantse Alem een zelfstandige gemeente, evenals de dorpen Maren en Kessel. Het kleine gehucht Het Wild, ligt stroomafwaarts voorbij Alem aan de rivier de Maas, die de grens vormt tussen de provincies Gelderland en Brabant. Wat verderop liggen de Krommenhoek en Gewande. In 1819 fuseren de drie gemeenten tot de gemeente Alem c.a. De bewoners van Het Wild, die aan weerszijden van de smalle Maasdijk hun huizen hebben gebouwd, zijn sociaal en economisch het

Alem begin 20^e eeuw. Collectie: A.C. van Boxtel

meest verbonden met het dorp Alem; ze halen er hun brood en andere levensmiddelen en hun kinderen gaan er naar de lagere school. Dankzij Toon van Boxtel, die ons gul toegang gaf tot zijn archief, beschikken we over enkele Alemse schoolfoto's uit de periode 1880 – 1925, waarop ook Wildse kinderen staan. Voor de continuïteit van dit verhaal zullen we de foto's aan het einde van dit artikel weergeven. Een enkele uitzondering daargelaten gaat de Wildse bevolking ook in Alem naar de kerk.

Rond 1831 maakt het kadaster in de Gemeente Alem c.a. een schatting van de waarde van alle eigendommen, ten behoeve van de nieuwe grondbelasting, die de regering wil instellen. Op de website van het BHIC, het Brabants Historisch Informatiecentrum, is de complete schatting te lezen. De ligging van de Gemeente wordt beschreven, de waterhuishouding, het wegennet, de dijken en de waterkeringen en de verschillende bronnen van inkomsten zoals visserij, landbouw en veeteelt. Ook de huizen worden beschreven en ingedeeld in klassen. Hetzelfde gebeurt met bouw-, hooi- en weiland. De buitendijks gelegen percelen leveren overvloedig hooi op volgens de taxateur en "ook nog zo'n 25% nagras voor beweiding". Bij de jaarlijkse verpachtingen zijn dit zeer gewilde percelen, die goed opleveren. Ik heb die kennis deels vanuit de overlevering; vanaf de tweede helft van de 19^e eeuw vinden die verpachtingen namelijk plaats in de herberg van mijn overgrootvader Jan van Thiel op Het Wild. Zijn dochter (mijn grootmoeder) Bertha, gehuwd met Jan van Kessel, zet die traditie voort tot ver in de twintigste eeuw.

Er zijn twee visserijbedrijven actief in de Gemeente Alem c.a. Het ene is eigendom van de Domeinen en het andere van het Visserijcollege van Heerewaarden. Mijn betovergrootvader

Johannes van Kessel (1817) en zijn broers zijn vissers, ze zijn hier aan de Maaskant één van de velen. Er liggen drie veerponten in de Maas, waarvan één bij Het Wild de voetverbinding naar Driel verzorgt. Het is de veerpont die een aantal jaren geëxploiteerd wordt door Hannes van Kessel (1848) en zijn zoon Janus (1877), totdat Hannes in 1934 overlijdt en zijn zoon Janus als lekenbroeder intreedt in het klooster Mariënkroon in Nieuwkuijk.

In een Katholieke Illustratie² uit de tweede helft van de 19^e eeuw vond ik een oude gravure van de dijk bij Het Wild, zoals die erbij lag na een dijkdoorbraak tussen Maren en Alem. Het moet voor veel overlast hebben gezorgd in de driehoek Alem Maren Het Wild. Het is nauwelijks voor te stellen, hoe angstaanjagend het wassende water moet zijn geweest, en hoe er daarna met man en macht gewerkt moest worden om de dijk te repareren, zodat er weer toegang was naar de dorpen Alem en Maren. De mensen leden enorme verliezen en waren op elkaar aangewezen voor het opnieuw

² Weekblad voor katholiek Nederland.

opbouwen van een bestaan. Het heeft ongetwijfeld de mentaliteit aan de Maaskant mede gevormd.

Na de tweede wereldoorlog, toen 't gehucht Het Wild nagenoeg met de grond gelijk gemaakt was, lag er veel meer in puin dat alleen de huizen en de schuren. Ontelbare herinneringen en aandenkens aan het verleden gingen eveneens verloren. Hier en daar bleven mondjesmaat wat oude foto's bewaard maar van een rijke historie kunnen we helaas nauwelijks spreken. In de naoorlogse jaren gingen de mensen snel over tot de orde van de dag, want er was heel veel werk aan de winkel. En ook nu weer stak de buurt een handje toe als dat nodig was. De noodwoningen en noodboerderijen die verderop binnendijs gebouwd werden – en in latere jaren ook weer werden gesloopt, vormden het prille begin van wat het nieuwe Het Wild zou worden: een moderne woonkern die veel meer potentie had dan menigeen wilde zien. Zo geven de Wildenaren al meteen na de oorlog te kennen dat ze erg graag over een eigen gebedshuis zouden beschikken. Niet eens een kerk maar een kleine kapel zou al heel mooi zijn. De Marensse pastoor Cox, die zieltjes dreigt te verliezen door dit verlangen, is er begrijpelijkerwijs fel tegen gekant en betoogt dat de nieuwe kerk in Maren-Kessel welgeteld 1200 meter verderop komt te liggen. Tenzij het hier een drukfout betreft³, is het een kwalijke zaak dat de herder er in zijn eigen belang vier kilometer 'afliegt'. Foei, meneer p'stoor! Bovendien bedient hij zich van een vermeend citaat van de Alemse oud-pastoor Verhagen: “ 't heet Wilt, 't is Wilt en 't zal nog Wilt worden”. Ook niet echt een steekhoudend argument, maar de pastoor krijgt uiteindelijk zijn zin: er komt géén kapel op Het Wild.

Wat er wel komt vlak na de oorlog, is het betonfabriekje van mijn grootvader, weduwnaar Jan van Kessel. Hij bouwt het tegenover de noodwoningen, waarvan hij er één betreft. Hij is uit hetzelfde hout gesneden als de meeste Wildenaren: 'weinig praat maken' maar doen waar het echt om gaat in 't leven, er zijn voor elkaar als dat nodig is. Het blijkt ook uit het overzicht van bewoners van Het Wild tussen 1860 en 1920 dat hierna volgt. Lees, oordeel en concludeer dat ze déugdén, die Wildenaren!

Jan van Kessel (1887-1952),
betonfabrikant op Het Wild.

De beschrijving van de gezinnen is gedaan aan de hand van oude gezinskaarten die per tijdvak van 10 jaar werden gemaakt door de afdeling Bevolking van de gemeente Alem c.a. Op zo'n gezinskaart werd aangegeven wie er aan het begin van dat tijdvak woonden op het betreffende adres, wie erbij kwam, wie overleed en wie naar elders vertrok. Sinds 1938 zijn de gezinskaarten afgeschaft en maken gemeentelijke overheden gebruik van de persoonskaart.

Een aantal zaken nader verklaard:

- Het hebben van verschillende huisnummers door de jaren heen (bij sommige families zelfs meer dan drie) doet vermoeden dat de Wildenaren nogal verhuislustig waren. Dit verschijnsel wordt echter veroorzaakt door een aantal omnummeringen dat op Het Wild heeft plaatsgevonden. Mogelijk omdat er een huis werd tussengevoegd of werd gesloopt. Bij navraag bleek de Gemeente Lith (waarin een deel van de gemeente Alem c.a. opging in 1958) helaas niet meer over de benodigde informatie te beschikken.
- Soms dragen vader en zoon dezelfde voor- en achternaam. Ook komt het voor dat binnen grote families dezelfde (doop)namen in verschillende vertakkingen terugkeren. Om onderscheid te kunnen blijven maken is achter die namen steeds het geboortjaar toegevoegd.

³ "Sprokkelen in de Historie van Maren en Kessel" van 8 juni 1997

- Voor de duidelijkheid heb ik de alfabetische volgorde gehanteerd en vervolgens, per gezin, de chronologische volgorde.
- Hoewel veel meer informatie vrij toegankelijk is, beperken we ons voor dit artikel tot summiere informatie. Wie meer wil weten over de eigen familieleden kan terecht in de studiezaal van het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC) in Den Bosch.

Fam. Willem v. Boekel (1856) en Emerentia vd Vaart (1857), huisnummer D3

Willem is polderopzichter en komt in 1883 in dit huis wonen, samen met zijn echtgenote, vier kinderen en twee inwonende familieleden. In het tijdvak 1890-1900 overlijdt Emerentia in 1892. Willem overlijdt in 1898.

Fam Driek v.d. Boogaard uit Lith, huisnummer D4

Tussen 1860 en 1870 woont Driek hier met vrouw Lambertina Rovers en kinderen. Het echtpaar overlijdt, een week na elkaar, in oktober 1866. Waar de kinderen heengaan blijft onduidelijk. Er is maar één gezinskaart van dit gezin.

Familie Van Boort-Van de Kammen, huisnummers D21 - D2 - D16

Het echtpaar Van Boort-Van de Kammen vestigt zich op 1 mei 1905 op huisnummer D2. Theodorus (1862) en zijn echtgenote Ida (1854) woonden hiervoor op nummer D21, richting Gewande. Theodorus is kleermaker van beroep. Op 5 oktober 1909 komt Jakobus Josef van der Kammen (1892) uit Driel tijdelijk op dit adres wonen. Hij vertrekt op 8 februari 1910 naar Lith. In het tijdvak 1910-1920 woont het echtpaar op nummer D16, vanwaar ze in 1912 vertrekken naar elders.

Familie Arnoldus van den Dungen (1816), huisnummers D7 - D9 - D10

1860-1870: Arnoldus (1816) is Visser en woont met zijn echtgenote Hendrika van Kreveld (1823) op nummer D7, samen met drie zonen en een dochter en 1 inwonende knecht; Jan van de Coevering (1841). In 1866 vertrekt de knecht naar Driel. In de periode 1870-1880 komen er nog twee kinderen bij en verliezen Arnoldus en Hendrika een 17-jarige dochter. Twee andere kinderen verlaten tijdelijk het ouderlijk nest in deze periode om elders te gaan 'dienen'. In het tijdvak 1880-1890 is het huisnummer veranderd naar D9. Hendrika komt te overlijden in 1898. De drie zonen Adrianus, Godefridus en Cornelis zijn visser, de beide dochters Elisabeth en Theodora werken in deze periode enige tijd in Den Haag. Theodora blijft er wonen. In 1900 is het huisnummer weer veranderd in D10. Zoon Godefridus is getrouwd in 1903 met Theodora Wiegman. Mogelijk is het huis in tweeën gedeeld want nu is er huisnummer D9a voor de jonggehuwden. (zie verderop). Dochter Elisabeth (1871) boerin, en zoon Cornelis (1874) wonen nog thuis. In februari 1904 komen er twee kleine kinderen Weijts uit Berlicum bij de familie wonen, die respectievelijk in 1905 en 1907 weer vertrekken. Na hun vertrekt woont hier enige tijd Guillaume Ernest van Kessel (1894). In December 1907 overlijdt Arnoldus. Zoon Adrianus (1867) is nu hoofd van het gezin en blijft dat ook in de komende periodes tot aan 1937. Zus Elisabeth en broer Cornelis wonen ook thuis. Van mei 1911 tot april 1912 woont er tijdelijk een nicht uit Den Haag bij hen; Hendrika Elisabeth Adriana van Alff.

Familie Godefridus van den Dungen (1869), huisnummers D9a - D11

Periode 1900-1910. Huisnummer D9a is doorgehaald en wordt nu D11. Godefridus van den Dungen (1869) boer, woont hier sinds zijn huwelijk in 1903 met Theodora Wiegman (1873) boerin. Zij krijgen in deze periode 2 kinderen: Arnoldus (1906) en Cornelis (1907). In de periode 1910-1920 wordt er een dochter geboren; Hendrika Paulina (1912). Het huisnummer is niet veranderd in deze periode.

Fam. Willem van Heck (1829), huisnummers D7 - D6

Vanaf 1886 betrekken Willem van Heck en zijn vrouw Theodora van Hemert (1829, Kerkdriel)

het huis op nr. D7. Willem is Kooiman, evenals zijn broer Jacobus (1835) die bij hen inwoont. Willem van Heck overlijdt in 1896. Zijn weduwe en zijn broer verhuizen in het jaar 1900 terug naar Lith.

Fam. Jan van Hirtum (1839) en Maria van Baren (1839), huisnummers D8 - D7

1890-1900 Jan en Maria wonen op nr. D8 in de periode 1890-1900. Zij hebben de volgende kinderen; Hendrika (1864), Johanna (1868), Hendrikus (1870), Maria Francisca (1873), Petrus (1875), Wilhelmina (1878), Martina (1881), Anna-Maria (1884) In 1900 verandert het huisnummer in D7. De oudste twee dochters zijn dan al het huis uit. In de loop van de jaren die volgen tot 1920 vliegen de overige kinderen één voor een uit.

Familie Johannes v. Kessel (1817) en Adriana v. Rossum, huisnummers D13 - D14

Johannes (1817) trouwde in 1844 met Adriana van Rossum (1818). In het tijdvak 1860-1870 wonen ze op huisnummer D13 met 6 kinderen; Pieter (1845), Engelbertha (1846), Johannes (1848), Adrianus (1851), Johanna (1852) en Petronella (1855). In het tijdvak 1870-1880 is het huisnummer veranderd in D14. Adriana komt te overlijden in 1874. Johanna van Thiel trouwt in februari 1876 met zoon Hannes (1848) en komt inwonen. In november van datzelfde jaar trouwt de oudste zoon Pieter van Kessel (1845) met Agnes van Lith uit Empel. De oude Johannes vertrekt aan het einde van dit jaar naar Gelderland. In deze periode woont ook enige tijd Hendrikus van Lith in, samen met echtgenote Anna den Dekker en hun dochtertje Hendrika (1860). Aan het einde van deze periode woont alleen het echtpaar Hannes van Kessel (1848) en Hanneke van Thiel (1852) nog hier.

Familie Gerardus van Kessel (1819), huisnummers D11 - D12 - D13

Gerardus van Kessel (1819) schipper, woont in het tijdvak 1860-1870 op het adres D11 met zijn echtgenote Anna Leermakers (1822) uit Empel en hun twee kleine kinderen. In het volgende tijdvak, 1870-1880 is het huisnummer veranderd in D12. Er komen geen kinderen bij. Hanneke van Thiel, de dochter van Dirk van Thiel woont bij hen in als dienstbode. Gedurende de periode 1880-1890 is het beroep van Gerardus bakenmeester. Zijn zoon Piet (1857) is schipper. Deze vertrekt in 1881 naar Empel. Dochter Cornelia woont nog thuis. Hanneke van Thiel is in de loop van deze periode vertrokken. Als Anna in 1892 overlijdt woont Gradus er nog alleen met zijn dochter Cornelia. Die gaat eind 1892 naar Vessem. Enige tijd later vertrekt Gerardus naar Empel. In 1897 vestigt zich op huisnummer D13 het gezin van Willem van Kessel (1839) schipper, en zijn echtgenote Hendrika van Krevel (1842). zie aldaar.

Familie Willem van Kessel (1839) - Hendrika van Krevel, huisnummer D13

Vanuit Den Dungen vestigt Willem van Kessel (1839) zich in 1897 op het adres D13 met zijn echtgenote Hendrika van Krevel (1842) en hun 4 kinderen. Op 18 augustus 1900 overlijdt Willem. De zonen Peter Johannes (1877 Someren) en Gerardus Willem (1882 Mierlo) en dochter Sophia (1884) wonen nog thuis. Dochter Maria is inmiddels verhuisd naar het adres D31. In de periode 1900-1910 is het huisnummer niet veranderd. Sophia trouwt in 1907 met Hubertus Steenbekkers. In 1905 en in 1908 neemt de weduwe Van Kessel een aantal kleinkinderen op in haar gezin; Alexis Louis van Kessel (1895, Seraing, België), en Hendrikus Adrianus (1899, Rotterdam). Beide kinderen hadden hiervoor als woonplaats Den Bosch. Zoon Peter trouwt in 1909 en gaat varen met zijn echtgenote Maria Josepha Geertruida van Mil (1881) uit Hedel, zie aldaar. Hendrika van Krevel blijft tot aan haar dood in 1916 hier wonen. Haar zoon Gerardus Willem vertrekt in deze periode om te gaan varen. De inwonende kleinkinderen gaan in 1911 weer naar hun ouders. Daarna zijn haar dochter Sophia en echtgenoot Hubertus Steenbekkers de hoofdbewoners.

Familie Hannes v. Kessel (1848) en Hanneke v. Thiel (1852), nrs D10 - D8 - D9

Vanaf de periode 1880-1890 is dit het huis van de familie van Kessel - Van Thiel. Huisnummer D14 is doorgestreep en D10 geworden. Ze hebben inmiddels drie kinderen en er komen er in de loop van dit decennium zeven bij. Het gezin bestaat nu uit de volgende personen: Adrianus (1877), Theodorus (1878), Adriana (1879), Gerardus (1881), Piet (1882), Christina (1884-1885), Petronella (1886) Jan (1887), Christina (1889) en Petronella (1890-1892). In de periode 1890-1900 is het huisnummer nog steeds D10. De oudste dochter Adriana is 17 en werkt

Het huis van visser, later veerbaas, Hannes van Kessel, rond 1900. Collectie Piem Brands - van Kessel

buitenshuis, o.a. in Den Bosch en in Den Haag. In 1892 overlijdt de jongste dochter Petronella. Ze is geboren in 1890 en overlijdt op 4 april 1892. In het tijdvak 1900-1910 is het huisnummer veranderd in D8. Hannes en zijn twee oudste zonen zijn visser. De derde zoon Gerardus (1881) zegt het vissersleven vaarwel en vertrekt als werkman naar Den Haag in 1907, evenals zijn broers Piet en Jan. Petronella en Christina wonen nog thuis. In de periode 1910-1920 staat er zowel D8 als D9 op de gezinskaart. D8 is echter niet

doorgehaald. Van de nog thuiswonende kinderen trouwen er drie in deze periode. Petronella en Jan blijven binnen de Gemeente wonen. Christina vertrekt naar Brunssum in 1919. De oudste zoon, Adrianus, is later veerman op het voetveer naar Driel en blijft bij zijn ouders wonen. Hij is in de dertig en zal nooit trouwen. In 1925 overlijdt Hanneke van Kessel-van Thiel en in 1934 overlijdt Hannes. Eind 1934 treedt Adrianus als lekenbroeder in bij de Cisterciënzers in Nieuwkuijk. Het huis wordt verkocht aan de familie P. Bok-Smulders.

Familie Jan van Kessel (1887), huisnummers D4 - D3

Na hun huwelijk in 1914 wonen Jan van Kessel (1887) en Bertha van Thiel (1882) op nummer D4. Zij krijgen de volgende kinderen: Mechtilde Johanna (1914) Johannes (1916), Piem (1917), Theodorus (1920), Petronella (1921) en Jan Jr. (1923). In 1925 komt Barbara te overlijden tijdens de bevalling van een tweeling die eveneens overlijdt. In 1926 verbouwt Jan het huis; de herberg wordt weer bij het huis getrokken en de toegangsdeur die op de hoek zat wordt naar de zijkant van het huis verplaatst. Het gezin zal hier tot oktober 1944 wonen. Ergens in de loop van de jaren verandert het huisnummer weer naar D3, hoewel dat niet op de gezinskaarten te vinden is. Op huwelijksfoto's van mijn moeder is echter duidelijk het huisnummer D3 te zien.

Bertha van Thiel
1882-1925

Familie Lambertus van Lith (1793), huisnummer D8

In de periode 1860-1870 woont weduwnaar Lambertus van Lith (1793) op nummer D8, samen met een zoon, een dochter en een kleindochter. In 1862 overlijdt Lambertus. Uit de gezinskaart wordt niet duidelijk waar de overige gezinsleden heengaan. Het huis op D8 wordt in de loop van 1865 betrokken door de familie Bernard Ulijn.

Familie Jan van Lith (1840), huisnummer D9

Jan van Lith (1840) uit Maren woont met zijn echtgenote Elisabeth Pennings (1843) op nummer D9. In de loop van het tijdvak 1860-1870 komen ze er wonen. Jan is arbeider, in het volgende tijdvak zijn er vier kinderen van Lith.

Fam. Hendrikus v. Lith (1842) en Anna den Dekker (1842) uit Empel, nrs D14 - D12

1880-1890. Hendrikus en Anna hebben samen met hun dochtertje Hendrika (1860) enige tijd ingewoond bij de Van Kessels op nr. D14. In dit tijdvak hebben ze een eigen huis op nummer D12. Hendrikus is koopman, ze hebben in deze periode vier kinderen. Ook een knecht en een dienstmeid wonen in. In 1890 vertrekt dit gezin weer naar Empel. Hun dienstbode Adriana van der Dussen gaat over op blad D37. Zij keert later terug in dit huis met haar echtgenoot Adrianus Steenbekkers en hun 8 kinderen, waarvan er vier overlijden in het jaar van hun geboorte.

Familie Adrianus v. Lith (1850) en Petronella Steenbekkers (1857), nr. D3b

Adrianus en Petronella wonen hier aan het begin van de periode 1880-1890. Ze hebben vier kinderen. In 1884 vertrekken ze naar Empel.

Familie Arnoldus van Oorscot (1835) en Mechelina de Man (1850), nr D3

Familie Johannes Steenbekkers (1853) en Mechelina de Man, nrs D3 - D15

Tussen 1870 en 1880 woont het echtpaar van Oorscot-de Man op nummer D3. Ze hebben vier kinderen. Arnoldus overlijdt in 1877. Enige tijd later hertrouwt Mechelina met Johannes Steenbekkers. In 1879 krijgen ze een dochter. In 1880 woont het echtpaar op nummer D15. In de loop van de tijd bestaat het gezin uit Johannes en Mechelina, drie kinderen van Oorscot en 2 kinderen Steenbekkers. Alle kinderen, behalve Arnoldus van Oorscot, vliegen uit. Na Mechelina's overlijden in 1918 komt de zus van Johannes, Arnolda Steenbekkers in 1922 bij dit gezin wonen.

Familie Hendrikus Johannes van Oorscot (1873) – huisnummer D14

In de periode 1900-1910 is het huisnummer D14 niet veranderd. Hendrikus Johannes, van beroep Werkman woont hier met zijn echtgenote Maria van Kessel (1876 Someren) en hun kinderen: Arnolda Wilhelmina (1899) Alem, Arnoldus (1900, overlijdt drie maanden na zijn geboorte), Johanna (1901), Hendrika Wilhelmina (1903). Stiefvader Johannes Steenbekkers (1847), van beroep Sleper, vertrekt in januari 1904 naar Den Bosch. In november 1906 komt Martinus Steenbekkers (1860) bij het gezin wonen. Zijn beroep is schipper. Tot het jaar 1920 worden geen veranderingen geregistreerd.

Familie Johannes van Rossum (1790), huisnummers D10 - D11

Johannes van Rossum (1790) karman, is weduwnaar. Hij woont tussen 1860 en 1870 op huisnummer D10, samen met twee zonen, een schoondochter en twee kleinkinderen. Johannes bereikt een zeer hoge leeftijd. Als hij in 1879 overlijdt is hij 89 jaar. Zijn zoon Hermanus woont dan nog bij hem. De overige huisgenoten zijn verhuisd. In deze periode is het huisnummer D11.

Wed. Hendrika van Rossum-van Geffen (1806), huisnummers D14 - D14a

Hendrika is afkomstig uit Ammerzoden. In de periode 1860-1870 woont zij op huisnummer D14 met haar twee zonen: Jan van Lith (1841), Hermanus van Rossum (1846). Vermoedelijk was Hendrika eerder weduwe Van Lith en is ze hertrouwd met Van Rossum. In het tijdvak daarna, 1870-1880 woont Hendrika hier nog alleen met haar zoon Hermanus. Haar beroep in deze periode is veehoudster. Later in deze periode woont het gezin van Johannes Ulijn hier. Vermoedelijk is Hendrika overleden. Nummer D14a verdwijnt hiermee van de kaart. In een volgend decennium komt dit huisnummer niet meer voor. Zoon Hermanus (1846) woont in het volgende tijdvak op huisnummer D16 samen met Hendrikus van Geffen (1806), vermoedelijk een broer van zijn moeder. Hendrikus overlijdt in 1887. Eveneens woont op dit adres Andreas Peek uit Lith, bakker van beroep. Deze vertrekt in 1890 naar Den Bosch Hermanus van Rossum (1846) verhuist naar wijk C nr. 26 (Maren).

Familie Piet van Rossum (1859) en Maria Engelbert (1872), huisnummer D17

Familie Hendrikus v. Kessel (1864) en Johanna v. Rossum (1865), huisnummer D17

Piet van Rossum woont in bij zijn vader. Hij trouwt in de loop van het tijdvak 1880-1890 en

woont als gezinshoofd voortaan op dit adres met echtgenote Maria Engelbert (1872). In de periode tussen 1890-1900 krijgen Piet en Maria 5 zonen en 1 dochter. Het huis is kennelijk groot genoeg want zijn zus Johanna van Rossum en haar man Hendrikus van Kessel (1864) wonen ook in. In 1890 werd hun zoon Marinus geboren en in 1891 zoon Martinus Roelof. In 1893 overlijdt Roelof van Rossum (1831). Kennelijk verhuist Johanna met haar gezin want vanaf 1910 woont hier uitsluitend het gezin van Piet van Rossum en Maria Engelbert met hun kinderen Andries (1893), Roelof (1897), Christianus Lambertus (1900), Marinus (1904), Hendrika (jan-apr 1908) en Christina (1910). Moeder Maria Engelbert overlijdt op 24 oktober 1912. De jongste, Christina, verhuist naar B1. Waarschijnlijk gaat ze bij familie in Maren wonen.

Familie Leonardus v. Rossum (1864) en Hendrika v. Hirtum, huisnummer D6.

Leonardus is boer. Hij woont hier in het tijdvak 1900-1910 en 1910-1920 met zijn vrouw Hendrika (1864) en de volgende kinderen: Reinier (1891) trouwt in 1921 met Anna van der Dussen en verhuist naar D21, Maria (1893), Wilhelmina (1895-1898), Leonardus Hendrikus (1900-1903), Johanna Maria (1901), Leonardus Maria (1903), Wilhelmina Hendrika (1904), Hendrikus Maria (1906), Antonius Maria (1910), Wilhelmina Maria (1914-1915).

Familie Adrianus v. Schijndel (1820) en Adriana v. Hezik (1816), huisnummer D17

Adrianus en Adriana wonen in de periode 1860-1870 op huisnummer D17, samen met hun zesjarige zoon Hendrikus.

Familie Johannes Schippers (1828), huisnummer D6

In het tijdvak 1860-1870 woont landbouwer Johannes Schippers (1828) hier met zijn echtgenote Hendrina de Veer (1826) Ze hebben twee thuiswonende zonen. Als Hendrina overlijdt in 1860 hertrouwt Johannes in 1862 met Johanna van der Heijden uit Heesch. Zij krijgen twee zonen. In 1872 komt Johannes te overlijden. In de loop van dit tijdvak vertrekken de bewoners naar elders.

Familie Lambertus Steenbekkers (1810), huisnummers D12 - D13 - D14

Lambertus Steenbekkers (1810) is Togenaar. Met zijn echtgenote Maria van Rossum (1821) en hun 10 kinderen tussen de 1 en 23 jaar, woont Lambertus tussen 1860 en 1870 op huisnummer D12. In 1870 is het huisnummer veranderd in D13. Lambertus overlijdt in 1877. Ook een 19-jarige dochter, Elisabeth, komt in deze periode te overlijden. Vanaf december 1879 woont hier eveneens Adrianus van Lith (1845) een schoonzoon, en een dochttertje Hendrika Bertha van Lith (1879). In het tijdvak 1890-1900 woont de weduwe Maria Steenbekkers-van Rossum er nog alleen met drie zonen en een dochter.

Familie Adrianus Steenbekkers (1865) en Adriana vd Dussen (1865), nrs D37 - D12

Adriana was als dienstbode in dienst bij het gezin van Hendrikus van Lith dat tot hun vertrek naar Empel het huis op nummer D12 bewoonde. Adriana huwt met Adrianus Steenbekkers op D37 en keert korte tijd later samen met hem terug in het huis op nr. D12. Ze krijgen acht kinderen waarvan er vier overlijden kort na hun geboorte. Met de kinderen Ardina Martijna (1891), Martina (1895), Antonia (1896), Petronella (1898) wonen ze hier vanaf 1890 tot minimaal 1920. Petronella is degene die het langste thuis woont.

Familie Hubertus Steenbekkers (1880) - Sophia van Kessel, huisnummer D13

Sophia (1884) is de dochter van Willem van Kessel en Hendrika van Krevel. Zij trouwt in 1907 met Hubertus Steenbekkers (1880) een zoon van Johannes Steenbekkers en Mechelina de Man, en blijft in het ouderlijk huis wonen. Zij krijgen in 1909 een zoon; Wilhelmus. Ook in het volgende tijdvak, 1910-1920, woont ze bij haar moeder in. Hubertus en Sophia krijgen nog vier kinderen: Mechelina (1910-1911), Mechelina Maria (1911), Hendrika (1914) Johannes (1916) Sophia Huberdina (1919) en Hubertus (1921). Johanna Peters uit Dreumel (1897) woont hier een half jaartje als dienstbode en in 1918 komt Cornelia Francisca van de Weerd uit Alphen

(1899) hier wonen als dienstbode. Zij vertrekt in 1919 weer naar Dreumel om te gaan trouwen met de broer van de vrouw des huizes; Gerardus Willem van Kessel (1882).

Fam. Theodorus van Thiel (1814) en Maria van Vlijmen (1817), huisnummer D15

Later Roelof v. Rossum (1831) en Maria v. Vlijmen (1817), huisnummers D15 - D17

In de periode 1860-1870 bewoont het echtpaar van Thiel het huis op nummer D15 met de volgende kinderen: Petronella (1845), Kristina (1849), Theodora (1850), Helena (1852), Barbara (1855), Gertruda (1859) en Johanna (1862). De dochters Petronella, Kristina en Helena vertrekken in deze periode naar elders. Theodorus staat doorgestreept, hetgeen kan betekenen dat hij is overleden. In de loop van deze periode komt Roelof van Rossum (1831) op dit adres wonen met zijn zonen Reinier (1859), Piet (1861) en dochter Johanna (1865). In het volgende decennium staan Roelof en Maria geregistreerd als echtpaar op dit adres. Alle meisjes Van Thiel, behalve de jongste (Johanna) verlaten het ouderlijk huis. De drie kinderen van Roelof blijven thuis wonen. In het tijdvak 1880-1890 is het huisnummer D17. Maria overlijdt in 1881. Roelof blijft alleen achter met zijn twee zonen, zijn dochter en zijn pleegdochter Johanna van Thiel. Zoon Reinier vertrekt in 1889 naar Oss, Johanna van Thiel vertrekt in datzelfde jaar naar Den Bosch. Zoon Piet trouwt in de loop van dit tijdvak en woont als gezinshoofd voortaan op dit adres met echtgenote Maria Engelbert (1872).

Familie Dirk van Thiel (1823), huisnummers D5 - D7

Dirk van Thiel (1823) is in 1950 getrouwd met Petronella Schippers (1822). In de periode 1860-1870 wonen zij op dit adres met hun drie dochters Johanna (11-03-1852), Helena (1854) en Allegonda 1858. Er komen nog twee kinderen bij: Theodorus 1862 en Grada (1864). Dirk overlijdt op 43-jarige leeftijd in 1866. Het oudste kind is dan net 14, het jongste kind nog maar twee jaar oud. Een jaar later trouwt Petronella met Peter Timmers (1825) uit Lithoyen, die als knecht op de boerderij kwam werken in februari 1866. Naast Timmers waren er nog drie vrouwelijke personeelsleden voor de boerderij en de huishouding. In het tijdvak 1880-1890 verandert het huisnummer naar D7. In 1883 vestigt dit gezin zich in Oss.

Familie Jan van Thiel (1824), huisnummers D3 - D4 - D5 - D4

Jan van Thiel (1824), Tapper. In het tijdvak 1860-1870 woont hij hier met zijn echtgenote Peternella van Zuilekom (1822), met wie hij in 1859 trouwde. Ze krijgen drie kinderen: Piet (1860), Mechtilde (1862) en Francis (1865). Deze laatste twee kinderen overlijden in het jaar van hun geboorte. Peternella overlijdt in 1866. In 1868 hertrouwt Jan met Mechelina van Lith (1839), een dochter van Peternella's oudste zus uit Maren. Hun eerste dochter, Nel (1869) wordt vernoemd naar Peternella. Op de gezinskaart over het tijdvak 1870-1880 is het huisnummer veranderd in D4. In deze periode worden drie kinderen geboren; Christ (1872), Johanna (1874) en Helena (1876). Tussen 1880 en 1900 is het huisnummer D5. De jongste dochter Helena is bijna zes als er een nakomertje wordt geboren: Barbara (1882). Het beroep van Jan is hier Landbouwer. In 1890 overlijdt de oudste dochter Nel. Zoon Piet trouwt in 1892 met Wilhelmina Smulders uit Empel. Jan van Thiel overlijdt in november 1893 en kort na elkaar sterven ook zijn twee andere tienerdochters, Johanna en Helena. Mechelina woont nu nog met haar zoon Christ en jongste dochter Barbara. In het tijdvak 1900-1910 is het huisnummer weer D4. Weduwe Mechelina van Thiel-van Lith staat nu geregistreerd als Bierhuishoudster. Zoon Christ trouwt in 1904 en vertrekt naar Oss. Mechelina overlijdt in januari 1913. Dochter Barbara trouwt in februari 1914 met Jan van Kessel (1887), die eveneens op Het Wild geboren is.

Familie Piet v. Thiel (1860) en Wilhelmina Smulders Empel, nrs D16 - D2 - D1

Piet is de oudste zoon van Jan van Thiel. In 1892 trouwt hij met Mijntje Smulders en betreft met haar het huis op nummer D16. Hermanus van Rossum (1848) boer, woont bij hen in. Vanaf 1909 woont bij hen in de dochter van Piets halfbroer Christianus: Theodora Johanna van Thiel (1906). Rond die tijd verhuist het echtpaar naar huisnummer D2. Hermanus van Rossum verhuist naar D3 en gaat wonen bij Adrianus Welten en zijn vrouw Johanna van Bueren. Waarschijnlijk heeft er weer een omnummering plaats na 1920. Piet en Mijntje wonen dan

namelijk vlakbij de afslag naar de Poldersteeg en bewonen een van de weinige huizen, zoniet het enige Wildse huis dat moet wijken voor de nieuwe Maas in de eerste helft van de dertiger jaren. Ze verhuizen dan naar Maren en betrekken een huis in het straatje tussen de provinciale weg en de kerk.

Familie Arnoldus Tukker (1821) huisnummer D14a

Arnoldus is Visser van beroep. In de periode 1860-1870 bewoont hij het huis op nummer D14a met zijn echtgenote Kristina van Lith, (1827). Ze hebben twee kinderen, Johanna (1857) en Johannes (1860) die kort na zijn geboorte overlijdt. Arnoldus komt in januari 1861 te overlijden, hij is dan 39 jaar. Kristina krijgt in april 1862 een dochter; Johanna van Lith (1862). Kristina hertrouwt in 1864 met Dirk van de Graft (1835), arbeider uit Alem. Ze krijgen op 14 augustus 1865 een zoon: Michiel

Familie Bernard Ulijn (1839), huisnummers D8 - D10

Bernard Ulijn (1839) voerman, en zijn echtgenote Agnes van der Linde (1836) betrekken het huis op nr. D8 in de loop van 1865. In 1866 wordt hier hun dochter Geertrui geboren. In de periode 1870-1880 komen daar vijf kinderen bij. In het tijdvak 1880-1890 woont het gezin op nr. D10. In 1881 emigreren ze naar Amerika.

Fam. Johannes Ulijn (1840), huisnummers D14a - D8.

Johannes Ulijn is voerman. Ergens in de periode 1870-1880 komt hij op het adres D14 wonen met zijn echtgenote Johanna van Kessel uit Kessel (1847) en hun vier kinderen. De twee jongste kinderen overlijden kort na elkaar in 1878. In de periode 1880-1890 woont het gezin op nr. D8. Hun jongste kind overlijdt in 1881 en Johanna overlijdt in 1882. Johannes hertrouwt in juni 1884 met Antonia van Beek uit Oss. Na dit huwelijk vertrekt het gezin naar Den Bosch in juli 1884.

De families Vink, Van Haren-Vink en Van Dijk-Steenbekkers

De familie Vink-Hol, huisnummer D1:

Het huis op het adres D1 Het Wild wordt in 1860 bewoond door Peter Vink (Boer) en zijn echtgenote Antonia Hol. Op 6 maart 1861 komt Peter te overlijden en woont moeder Antonia er alleen met haar dochter Geertruda (1847). Die trouwt op 19-jarige leeftijd met Johannes van Haren uit Lithoyen en vanaf die datum wonen ze als echtpaar op dit adres. Vanaf 10 mei 1866 woont er nog een jong echtpaar bij hen in: Walterus van Dijk (1833) uit Lithoyen, die getrouwd is met Johanna Steenbekkers (1835) uit Maren. Zij hebben vier kinderen. In 1868 bevalt Geertruda van Haren-Vink van haar eerste kind; dochter Elisabeth. In datzelfde jaar overlijdt haar moeder, Antonia Vink-Hol.

Van Haren-Vink, huisnummers D1 en D3:

Vanaf 1870 zijn Walterus en Johanna van Dijk-Steenbekkers, die inwoonden op nummer D1, verhuisd naar nummer D2. Geertruda en Johannes Van Haren-Vink blijven op D1 wonen en breiden hun gezin verder uit; Achtereenvolgens worden hier geboren: Jacobus, Hendrika, Anna Maria, Petronella en in 1879 Antonia. Met Elisabeth erbij telt het gezin nu zes kinderen. Hun laatste kind wordt geboren na 1880 op huisnummer D3. Vermoedelijk is de boerderij verkocht en heeft het gezin zich tijdelijk gevestigd op nummer D3, want in 1883 verlaten Johannes en Geertruda Het Wild en vertrekken ze met hun gezin naar Oss.

Van Dijk-Steenbekkers, huisnummers D1 en D2:

Het gezin van Walterus en Johanna van Dijk-Steenbekkers heeft vanaf 1870 hun eigen stek op huisnummer D2. Tapper Gradus Lambooy heeft er zes jaar gewoond, maar is eind 1870 met zijn gezin terugverhuisd naar Driel. Het gezin van Walterus en Johanna breidt zich in deze periode uit naar zeven kinderen waarvan er twee jong komen te overlijden. Tien jaar later in 1880 zijn twee van hun vijf kinderen reeds uitgevlogen. Twee kinderen vertrekken in de loop van dit tijdvak naar Lithoyen en Lambertus, is dan het enige nog thuiswonende kind. In het tijdvak 1900-1910 komt Walterus niet meer voor op de gezinskaart. Johanna woont alleen met zoon

Lambertus op dit adres. Zijn beroep is Werkman. Johanna overlijdt op 3 maart 1904. Het is onbekend waar Lambertus van Dijk blijft. In het huis op nummer D2 woont vanaf 1 mei 1905 de kleermaker, Theodorus van Boort (1862) uit Alem en zijn echtgenote Ida v.d. Kammen uit (1854) Driel

Familie Van Vlijmen-Sas (1802), huisnummer D9

In 1860 woont de weduwe Van Vlijmen-Sas (1802 te Wamel) op huisnummer D9. Haar beroep is winkelierster. Ze woont hier alleen met haar dochter Klara (1845, Alem). Waar de dames blijven is niet duidelijk. In de loop van dit tijdvak woont er ineens een ander gezin op dit adres.

Fam. Lambertus van Vlijmen (1809) en Maria Paatis (1808) Oss, huisnummer D16

Fam. Martinus v. Vlijmen (1836) en Maria v. Krevel, nrs D16 - D11 - D9 - D10

Familie Lambertus v. Vlijmen (1879) en Adriana Rombout (1885), nrs D9 - D10

Het echtpaar Lambertus van Vlijmen (1809) en Maria Paatis (1808) bewoont het huis op nummer D16 in de periode 1860-1870. Ze wonen hier met vier kinderen en een kleindochter. In het volgende tijdvak, 1870-1880, is Maria weduwe, Lambertus is waarschijnlijk rond 1870 overleden. Maria woont hier met de volgende gezinsleden. Zonen Martinus en Jacobus, dochter Johanna, schoondochter Maria van Krevel en twee kleinkinderen. Deze kinderen overlijden kort na elkaar in 1875 en in 1878. In 1877 wordt kleindochter Wilhelmina van Vlijmen geboren en in 1879 een zoon Lambertus Adrianus. In het volgende decennium komt Maria van Vlijmen-Paatis (1808) niet meer voor op de gezinskaart. Het gezin heeft nu huisnummer D11. Martinus en Maria hebben drie kinderen. In 1882 is zoon Lambertus geboren. Er vinden de komende jaren weinig veranderingen plaats. De beide zonen zijn visser en Wilhelmina woont een paar maanden in Den Bosch. In het tijdvak 1900-1910 heeft het gezin huisnummer D9. Wilhelmina trouwt in 1908 met Thomas Willem van Heel en gaat in Gewande wonen. Lambertus Adrianus (1879) is visser, maar trekt net als zovele jonge mannen in 1907 naar Den Haag als werkman en keert daarvan in juni 1908 weer terug. Hij trouwt met Adriana Rombout (1885) uit Berlicum en wordt boer. Op dit adres wordt hun eerste zoon geboren: Martinus (1909). In het volgende tijdvak, 1910-1920 staat onder D9 nu ook D10. Maria van Krevel is overleden in 1910 en haar man in 1917. Waar zoon Lambertus blijft is hier onduidelijk. Wellicht blijft hij inwonen bij het gezin van zijn broer. Lambertus Adrianus staat nu geregistreerd als arbeider. In de loop van deze periode komen er vier kinderen bij: Petronella Maria (1912), Maria Petronella (1914), Petrus (1918) en Lambertus (1921).

Familie Adrianus Welten (1861) en Johanna v. Bueren (1858), nrs D4 - D3

In het tijdvak 1880-1890 wonen hier Johannes Welten en Anna van den Brand met kinderen en personeel. Vanaf 1895 is Adrianus Welten (1861) gezinshoofd. Aan het begin van het tijdvak 1900-1910 is huisnummer D4 doorgestreept en vervangen door D3. Adrianus is kooiman en woont hier met zijn echtgenote Johanna van Bueren en de volgende kinderen: Johannes (1896), Johanna (1898) en Lambertus (1902). Er komen geen kinderen meer bij. Vanaf 1910 woont Hermanus van Rossum (1848) bij dit gezin. Hermanus overlijdt in 1916.

Familie Cornelis Wiegmans (1832), huisnummers D9 - D10 - D1

Vanaf 1863 woont Cornelis Wiegmans (1832) uit Alem op D9 met zijn echtgenote Paulina van Vlijmen (1836) uit Empel. Ze krijgen hier drie zonen. In de periode 1870-1880 is hun huisnummer D10. Ze hebben nu 6 kinderen, een van de kinderen overlijdt een paar maanden na de geboorte. De familie verhuist naar huisnummer D1 in het tijdvak 1880-1890. Er vinden geen bijzonderheden plaats. Hun grote kinderen vertrekken hier en daar voor een paar maanden om elders in dienst te gaan. Zoon Lambertus gaat over op de gezinskaart van huisnummer D15. Dochter Theodora (1873) trouwt in 1903 met Godefridus van den Dungen en verhuist naar D11. Zoon Wilhelmus gaat in 1907 naar Den Bosch. Cornelis overlijdt in 1908. De zonen Adriaan (1866) en Hendrikus (1869) zijn beiden boer en wonen ook in 1920 nog samen met hun moeder op de boerderij.

Fam. Lambertus Wiegmans (1864), huisnummers D16 - D5

1890-1900: In September 1890 betreft Lambertus Wiegmans het huis op nr. D16 met echtgenote Maria van de Liefvoort (1867) uit Rosmalen. In dit tijdvak krijgen ze vier zonen; Petrus (1895), Cornelis (1896), Hubertus (1898), Jacobus (1900). In het daarop volgende tijdvak is het beroep van Lambertus werkman. Het gezin woont nu op nummer D5. Er komen 6 kinderen bij, waarvan 1 kind overlijdt kort na de geboorte: Paulina (1901), Adrianus (1903), Theodora Godefrida (1905), Lambertus (1907), en Gerdina (1909). Deze laatste overlijdt 5 dagen na haar geboorte. In 1910 wordt het laatste kind geboren: Geerdina. In de daaropvolgende periode, 1910-1920 worden de oudste kinderen volwassen en zijn enkelen van hen regelmatig een aantal maanden elders in dienst.

Diverse gezinnen - Het huis op nr. D16

Dit huis lijkt de functie van 'doorgangshuis' te vervullen. Bewoners komen en gaan door de tijd heen en slechts een enkeling blijft langer dan een paar jaar op dit adres wonen. Vanaf 1912 bewoont het gezin van **Jan van Lith en Petronella van Kessel** het huis tot 1915. Tot 1919 bewoont het gezin van **Gerardus van Kessel (1881) en Henrica van den Berg (1885) uit Oss** dit huis. Het gezin kwam vanuit Den Haag en vertrekt in 1919 met hun twee dochters naar Brunssum. Vanaf 1 maart 1920 bewoont het volgende gezin dit huis: **Albert van Kessel (1896) en Maria van Kessel (1895)**, hun dochter Elisabeth (1917) en zoon Hendrikus (1920).

De gegevens van onderstaande schippersgezinnen zijn ambtshalve geregistreerd bij de Gemeente Alem c.a. tijdens een volkstelling aan het begin van de 20^e eeuw.

Familie Peter Johannes van Kessel (1877) - schipper

Peter Johannes van Kessel (1877, Someren) trouwt in 1908 met Maria Josepha Geertruida van Mil (1881) uit Hedel. Zij gaan varen. In de loop van de daaropvolgende jaren worden in verschillende plaatsen hun kinderen geboren:

Wilhelmus Antonius (1909 Veghel), Antonius Wilhelmus (1910 Veghel), Antonius Wilhelmus Maria (1911 Helmond), Petrus Adrianus (1913 Den Bosch), Petrus Gerardus (1914 Breda), Henricus Johannes (1916 Cuijk), de tweeling Gerardus Adrianus en Johanna Hendrika (1918 Den Bosch), Adrianus Hubertus (1921 Delft), Hubertus willibrordus (1922 Lanaeken België), Geertruida Petronella (1926 Nederweert). Een groot deel van hun jeugd brengen deze kinderen door in internaten, o.a. in Heythuizen en Maastricht.

Familie Gerardus Willem van Kessel (1882 Mierlo) – schipper

Gerardus Willem (broer van peter Johannes) is gehuwd met Cornelia Francisca van de Weerdt (1899 Alphen). Zij krijgen in de loop van hun huwelijk vier kinderen: Wilhelmus Hendrikus (1921 Zwijndrecht), Gerardus Wilhelmus (1926 Velsen), Johannes (1923 Dreumel) en Maria Johanna (1931 Maasbracht). Gerardus Willem overlijdt in Koblenz, Duitsland in maart 1934. Cornelia blijft achter met vier kleine kinderen; de oudste is dertien, de jongste drie. In januari 1935 vestigt zij zich aan de Vissersdijk 11 in Rotterdam.

Familie Adrianus Hendricus van Kessel (1864) – schipper

Adrianus trouwt in 1894 met Maria Cornelia van Hulsen (1873 België). Zij krijgen acht kinderen: Alexis Louis (1895 Seraing, België), Guillaume Ernst (België), Hendrikus Adrianus (1899 Rotterdam), Sophia Theodora (1902 Dilsen België), Stéphanie Maria (1904 België), Gerardus Petrus (1906 Haarlemmerliede), Maria Wilhelmina (1917 Den Bosch), Johann Eduard (1910 Duisburg). Op 20 juni 1927 vestigt het gezin zich in Den Bosch.

Onderaan deze gezinskaart staat een notitie van de ambtenaar:

"Adresseren: Café H. van Son, Sluis 0, 's-Hertogenbosch.

Familie Alexis Louis van Kessel (1895 Seraing België) – schipper

Alexis Louis is gehuwd met Maria Elisabeth Hubertina van Hinsberg (1903 Vessem). De vermoedelijke huwelijksdatum ligt ergens begin 1923. Zij krijgen twee dochters: Maria Mathilda Sophie Gerardina (1923 Den Haag) en Mathilda Maria Yosephina Stéphanie (1926 Maastricht).

Het gezin vestigt zich op 24 juni 1930 in Den Bosch.

Schoolfoto's

Tot slot zoals beloofd de Alemse schoolfoto's van rond de voorlaatste eeuwwisseling, waarop ook de Wildse kinderen voorkomen.

De school, zoals die er rond die tijd bijstond is te zien op bijgaand detail uit een Ansichtkaart.

Archief A.C. van Boxtel.

Boven: Foto 1 – 1888

Onder: Foto 2 - 1895

Boven: Foto 3 – 1918

Onder: Foto 4 – 1924

Zie voor de beschrijving van de foto's de volgende pagina.

Bij de foto's

(afkomstig uit het archief van A.C. van Boxtel.)

- Foto 1:** Van deze foto is weinig bekend, behalve dat we weten dat de drie jongetjes naast de meester en het meisje aan de linkerkant, zonen van Hannes van Kessel zijn.
- Foto 2:** Bij deze foto ontbreekt elke informatie. De schoolmeester is dezelfde als op foto 1.
- Foto 3:** Deze Foto is gemaakt op 2 juli 1918. Van nagenoeg alle kinderen zijn de namen bekend. Van links naar rechts en van boven naar beneden: De twee grote jongens achteraan zijn Louis Kremers en Piet van Ingen. Het rijtje van vijf jongens voor hen: Sjaak Kremers, Onbekend, Jan van Oers, Jos van Rooij, Van den Dungen. De rij daarvoor: Meester Sjaak Sars, Kees van Boxtel, Van Vlijmen, Jan van Mil, Willem Steenbekkers, Baars, Grad van Boxtel, Antoon van Gorp, Gerard van Mil, Gerard van Gorp, Onbekend, Meester Anton van Raay. Een rij lager: Anna van Thiel, Marietje van de Pol, Jaan Gevers, Nel Toonen, Dien Wiegmans, Emiel Decacel(?), Drika Leerintveld, Klaar van Lent, Onbekend, Drika van den Dungen, Bertus Kollenburg, Nol van den Dungen. Onderste rij: Toon van Oers, Door Toonen, Ciska van Oers, Lien Steenbekkers, An van Gend, Door van Gend, Nel van Vlijmen, Albert van Ingen, Piet Leerintveld, Antoon van Rossum, Van Gend. Op de voorste rij aan weerszijden van het leetje zitten Mari van Boxtel en Fons van Gorp.
- Foto 4:** Deze foto werd gemaakt in juli 1924. We geven wederom de namen van links naar rechts en van boven naar beneden: Bovenste rij: Mien Steenbekkers, Drika Rooyackers, Cato van Mil, Mie van Vlijmen, Nelly Klingen, Zus van Mil, Nelly van Vlijmen, Lien van Kessel, Drika Steenbekkers, An van Mil, Meester Anton van Raay. Op de rij daarvoor: Meester Johan Klingen, Jaan van Lent, Magda Boor, Hanna Rooyackers, Piem van Kessel, Mieke van Mil, Jans Steenbekkers met leetje, Jo van Mil, Truus van de Biezen, Klaartje Toonen, Tilly Klingen, Albert van Ingen. De rij daaronder: Gerard, van Mil, Dorus van Gend, Gerard van Ingen, Johan van Kessel, Hend Kollenburg, Sjaak Kollenburg, Jan Rooyackers, Jos Leerintveld, Simon Klingen, Grad Leerintveld, Piet Leerintveld, Hent Leerintveld. Op de rij daaronder: Mien van Lent, Bertus Kollenburg, Fons van Gorp, Knillis Steenbekkers, Jan van Mil, Jan Klingen, Toon van Oers, Piet van Lent, Hannes Steenbekkers en Joep Klingen. Onderste rij: Corrie van de Biezen, Wim Rooyackers, Jan Rooyackers, Wim Toonen, Jan van Gorp, Wim Langewouters, Theo van Sonsbeek, Jan Steenbekkers en Piet van Vlijmen.